

N:o 47.

Af herr **J. Johnsson** i Bollnäs, om ändrad lydelse af 8 kap. 7 § ärfdabalken.

Med ändring af hvad 8 kap. 7 § i 1734 års lag innehåller angående oäkta barns arf är genom kongl. förordningen den 14 april 1866 stadgadt, att oäkta barn, som icke är afladt under äktenskapslofven, må, derest modren låtit såsom sitt barn anteckna det i kyrkoboken för den församling, i hvilken hon då var kyrkoskrifven, lika med äkta barn taga arf efter sin moder i den egendom, som ej utgör bröstarfvinges laglott.

Genom detta stadgande ställes det oäkta barnet i fråga om arf i en annan ställning till sin moder än de inom äktenskapet födda barnen. I vår religiösa åskådning, liksom i den borgerliga lagstiftningen i öfrigt, ingår den grundsats, att barnen icke böra lida för föräldrarnes förseelse. Men så länge genom lag är bestämdt, att det ena barnet skall, af förhållanden, som icke på barnet berott, ställas i en ofördelaktigare ställning till sin moder än det andra endast till följd af modrens förseelse, saknar denna så ofta framhållna grundsats motsvarighet i verkligheten.

Det hufvudsakliga skäl, som blifvit åberopadt emot medgifvande af lika arfsrätt åt oäkta barn, är den fruktan man förmält sig hysa, att derigenom en betänklig rubbning skulle ske i den sedliga grunden för äktenskapet. Men jag håller före, att äktenskapet icke är så uteslutande eller i så hufvudsaklig mån byggt på förutsättningen af egendomsghemensamhet, att dess anseende eller familjebandets sammanhållning skulle äfventyras genom uppfyllande i ifrågavarande hänseende af rättvisans bud mot de oäkta barnen. Denna grundsats har jemväl af lagutskottet vid 1863 års riksdag blifvit uttalad, ehuru den då vidtagna ändring icke ledde till det åsyftade målet; och tiden torde nu vara inne, att Riksdagen, i enlighet med rättvisans kraf och det allmänna rättsmedvetandet, för sin del antager en lagändring i berörda afseende.

Men jemväl bestämmelsen att endast för det fall, att modren i kyrkoboken för den församling, der hon då var kyrkoskrifven, låtit såsom sitt anteckna barnet, medgifves rätt för oäkta barn att taga arf efter modren, är, enligt min uppfattning, otillfredsställande. Att barnets ve eller väl skall uteslutande bero derpå, huruvida den prest, som döper barnet eller mottager anmälan om barnets anteckning i kyrkoboken, rätteligen fullgör detta åliggande, är så mycket betänkligare, som någon påföljd icke är stadgad för prest, som försummar att anställa sådan anteckning. Oförstånd och försummelse å modrens sida att anmäla barnet har jemväl ofta haft till följd, att barn nekats taga arf efter sin moder.

I det fall, att bevis om barnets härkomst kan åvägabringas, borde väl, synes mig, detta berättiga barnet till arf efter modren, äfven om, af en eller annan omständighet, barnet ej blifvit af modren såsom hennes antecknad i kyrkoboken.

På grund häraf får jag vördsamt hemställa, att Riksdagen för sin del måtte besluta, att 7 § 8 kap. ärfdebalken måtte hafva följande förändrade lydelse:

Oäkta barn, som är afladt utan äktenskapslofven, må, derest modren låtit såsom sitt barn anteckna det i kyrkoboken för den församling, i hvilken hon då var kyrkoskrifven, eller sannolika skäl för barnets härkomst kunna visas, lika med äkta barn taga arf efter sin moder.

Anhålles vördsamt, att lagutskottet, till hvilket motionen torde remitteras, måtte vidtaga de förändringar i afseende å paragrafens innehåll, som för vinnande af motionens syfte anses erforderliga.

Stockholm den 28 januari 1892.

J. Johnsson.
